

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Rundskriv

Utlendingsdirektoratet

Nr.	Vår ref	Dato
G-05/2024	22/1436	31.05.2024

G-05/2024 – Ikrafttredelse av endringer i utlendingsforskriften § 7-5 a – avgrensning av personkretsen som omfattes av ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse for fordrevne fra Ukraina

Justis- og beredskapsdepartementet vedtok 31. mai 2024 endringer i utlendingsforskriften (utlf.) § 7-5 a om midlertidig kollektiv beskyttelse for personer fordrevet fra Ukraina. Endringen innebærer at personer som tidligere har hatt midlertidig kollektiv beskyttelse, men hvor denne er opphørt, tilbakekalt eller ikke forlenget, ikke kan få midlertidig kollektiv beskyttelse dersom de søker asyl på nytt i Norge. Endringen trer i kraft 1. juli 2024.

1. Bakgrunn

Utlendingsloven (utl.) § 34 har regler om kollektiv beskyttelse i en massefluktsituasjon. Det følger av denne bestemmelsen at Kongen i statsråd kan beslutte at det skal gis kollektiv beskyttelse for en bestemt personkrets/i en bestemt situasjon. Det ble i statsråd 11. mars 2022 besluttet å etablere en slik ordning for personer fordrevet fra Ukraina. Ordningen fremgår av utlf. § 7-5 a. Selve ordningen gjelder inntil Kongen i statsråd beslutter at den ikke gjelder lenger.

Både UDI og kommunene erfarer at en del fordrevne fra Ukraina med midlertidig kollektiv beskyttelse forlater Norge i kortere eller lengre perioder. Dette skaper særlig utfordringer for kommunene, da kommunale boliger blir stående tomme og personer ikke møter til pålagt introduksjonsprogram. Departementet har ingen oversikt over hvor disse personene reiser, men det antas at mange returnerer til Ukraina og at noen flytter til andre land i eller utenfor Europa. I desember 2023 klargjorde departementet i

en instruks til UDI at også personer som har fått midlertidig kollektiv beskyttelse skal vurderes for tilbakekall dersom de reiser til hjemlandet i strid med forutsetningene for beskyttelsestillatelsen i Norge, se instruks GI-24/2023.

I følge UDI er det så langt over 2 000 fordrevne fra Ukraina som ikke har fått forlenget sin kollektive beskyttelse i Norge. Dette er personer som ikke lenger fyller vilkårene for midlertidig kollektiv beskyttelse, de fleste fordi de har flyttet fra Norge. Etter departementets syn bør det ikke være anledning til å få midlertidig kollektiv beskyttelse etter utlf. § 7-5 a mer enn én gang. Dersom slik tillatelse kan gis flere ganger, vil det bidra til å undergrave både vilkårene som gjelder for tillatelsen og reaksjoner knyttet til brudd på disse vilkårene. I tillegg innebærer det en ekstra belastning på asylsystemet når en og samme person kan søke om samme tillatelse flere ganger.

Det er sannsynlig at en avgrensning mot personer som tidligere har hatt midlertidig kollektiv beskyttelse vil medvirke til at personer som har flyttet fra landet ikke senere returnerer til Norge for å søke asyl på nytt, samt at flere vil forholde seg lojalt til de begrensinger som gjelder for reiser til hjemlandet og annet opphold utenfor Norge.

2. Nærmere om endringen i utlendingsforskriften § 7-5 a annet ledd

Av annet ledd nytt annet punktum fremgår det nå at søkere som tidligere har hatt midlertidig kollektiv beskyttelse etter § 7-5 a første ledd, men hvor denne tillatelsen senere er opphørt, tilbakekalt eller ikke forlenget, ikke lenger omfattes av ordningen. Endringen innebærer f.eks. at en person som har fått tilbakekalt sin kollektive beskyttelse på grunn av en reise til Ukraina, ikke kan få en ny tilsvarende tillatelse ved å fremsette ny asylsøknad i Norge.

Dersom en person med slik bakgrunn fremsetter en ny asylsøknad, skal denne søknaden håndteres i det ordinære asylsporet. Det vil si at søkeren skal gjennomgå ordinært asylintervju, og beskyttelsesbehovet skal vurderes *på individuelt grunnlag*. I påvente av UDIs vedtak i asylsaken vil søkeren på vanlig måte få tilbud om innkvartering i asylmottak og få de samme ytelser og rettigheter som andre asylsøkere i mottak. Rettigheter og ytelser søkeren har hatt i kraft å ha kollektiv beskyttelse vil ikke lenger kunne påberopes.

Endringen får anvendelse for alle søknader om beskyttelse som ikke er avgjort ved forskriftens ikrafttredelse, eller som fremsettes etter denne dato.

Med hilsen

Nina E. D. Mørk e.f.
avdelingsdirektør

Heidi Bonvik
departementsrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg: Endringsforskrift

Kopi:

Politidirektoratet

Politiets utlendingsenhet

Utlendingsnemnda

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Utenriksdepartementet